Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

BARNAVÄNNEN

N:o 43 Den 27 Okt. | Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet. Redaktion: ANNA och J. B. GAUFFIN. | 35 årg. 1918.

Israels rike går under.

2 Kon. 17: 20—23.

Israels folk och konungar fortsatte att öva Jerobeams och Ahabs synder, fastän Herren under den sista tiden varnade dem genom sina profeter Jona, Amos och Hosea, såsom han förut varnat dem genom Elia och Elisa. "Vänden om från edra onda vägar och hållen mina bud och rätter!" Så ljöd ofta Guds ord till dem. Men de ville icke lyssna, de ville icke stanna och vända om. Därför vart Herren ganska vred på hela Israel och förkastade dem och tuktade dem och gav dem i plundrares hand, till dess han kastade dem bort från sitt ansikte.

Israels siste konung hette Hosea. Emot honom vände sig Assyriens konung Salmaneser och gjorde honom och landet skattskyldigt under sig. Men Hosea erlade icke skatten, och dessutom stämplade han emot Salmaneser och ingick förbund emot honom med Egyptens konung. Då Assyriens konung fick veta detta, överföll han Hosea och tog honom tillfånga och kastade honom i fängelse. Därjämte intågade assyrierna överallt i Israels land, intogo städerna och efter en långvarig belägring även huvudstaden Samaria. Israeliterna själva drevos såsom får utan herde bort

från sitt rika, härliga land, bort till Assyriens och Mediens magra stepper och smutsiga städer.

Så går det med ett folk, som överger Herren sin Gud och lever i hednisk synd och villa. Gud kan hava tålamod till en tid, han kan skänka ett sådant folk längre och kortare nådestider, men när även dessa förspillas och syndafördärvet och säkerheten växa, då kommer Guds dom och straff alldeles säkert. Så gick det nu med Israels rike år 722 före Kristi födelse. Det hade då ägt bestånd i 253 år, och 19 konungar hade regerat. Dess sista regenter voro dock mera tyranner och rövare än konungar.

Vad hava nu vi, barn, att lära av Israels hemska öde? Att det kommer att gå lika illa för oss, om vi överge Gud och leva i synd. Fördenskull skola vi från våra barndomsår och sedan under hela vårt liv söka komma nära Herren Jesus för att leva i hans gemenskap. Han skall då leda oss på sina vägar i godhet och sanning.

Men hans ledning kommer icke utvärtes, såsom när far och mor tager oss vid handen och leder oss. Han leder oss genom att tala till oss i vårt inre, till vårt samvete genom sitt heliga ord och sin helige Ande. Men då måste vi ge oss tid att lyssna, ge oss tid att ordentligt gå i söndagsskolan och lyssna till Guds ord och ta oss tid att i ensamheten lyssna till Guds Ande.

Det är i de stilla stunderna du känner den lätta beröringen av din frälsares hand. Det är när du går till honom i bön, han trycker sin prägel på dig, så att du varder ett Guds barn, som vandrar på Guds vägar. De vägarna bära alltid fram till din frälsare, rätt fram till Guds himmel.

På de vägarna träffar du också andra goda och gudfruktiga barn, goda och kristna människor. På de vägarna går du framåt till en aktad och tryggad ställning i livet. Du blir en bra och nyttig medlem i det jordiska samhället och en god medlem i Guds rike. Måtte så ske med alla våra svenska gossar och flickor!

J. B. Gauffin.

Boken.

För många år sedan, när det hedniska och katolska Mexiko knappt hade hört talas om bibeln, bodde där en mycket förmögen och inflytelserik godsägare, i vars ägo befann sig en träbild, som hette San Roman. Man berättade, att man funnit den simmande i Stora Oceanen, man visade bilden en nästan gudomlig vördnad. Egendomen uppkallades efter den, och man byggde till och med en kyrka, i vilken bilden tillbads. Vid tider av torka bad man till den om regn, och i tider av sjukdom och nöd vände man sig till bilden med bön om hjälp.

Ägaren av San Roman kunde varken läsa eller skriva liksom ingen annan på hans stora egendomar.

En dag, när han rest till Matamoros för affärer, visade honom en man en bok, som han kallade Guds ord. Aldrig förr hade godsägaren hört talas om någonting sådant, och han frågade om det var ett brev, en berättelse eller vad det kunde vara. Det intresserade honom att lära känna bokens innehåll, och så bjöd han dess ägare tjugu dollars för den. Denna summa tycktes denne knappt vara tillräckligt stor, då även för honom boken var en värdefull skatt, från vilken han ogärna skilde sig. Men mannen med den omedvetet sökande själen släppte honom icke.

»Ni kan köpa er en annan bok för dessa penningar, men för mig är det icke möjligt», sade han. »Jag har ända tills i dag

icke vetat, att Gud sänt ett budskap hit till världen, men nu när jag vet det, måste jag också lära känna det. Tag ni dessa tjugu dollars och giv mig boken».

Det skedde och godsägaren reste hem med den. Under vägen stannade han vid en väns hus och bad denne komma med till hans hem och läsa för honom det underbara budskap, som stod i den boken, som han köpt.

Så redo de båda till San Roman. Så snart de uppnått detta, lät plantageägaren ringa i klockorna, och därigenom sammankalla allt folk från när och fjärran för att meddela dem den underbara, viktiga nyheten. Efter några förklarande ord vände han sig till sin vän och sade: »Börja nu att läsa boken från början, till dess vi allesammans hört och förstått det budskap, den innehåller».

Denne började med första kapitlet i Mattei evangelium och fortsatte sedan att läsa någon stund varje dag.

Folket fick ett livligt intresse för de nya, underbara berättelserna. När de hörde läsas om huru Jesus föråddes, gick en suckan av sorg genom lederna, och när de hörde om hans korsfästelse, böjde de sina huvuden och gråto. Men när berättelsen fortfor, fingo de vidare höra, huru han uppstod ur graven, huru han talade med sina lärjungar, innan han for upp till himmelen och sade: »Edert hjärta vare icke oroligt ej heller försagt» och — »se, jag är när eder alla dagar intill världens ände».

Då steg godsägaren upp och sade: »Över en sak fröjdar jag mig isynnerhet och det är över Jesu ord, där han bjuder sina lärjungar att gå ut i hela världen och förkunna det glada budskapet för hela skapelsen. Ty en dag skall väl någon av dessa lärjungar också komma till San Roman. Men världen är stor, och om de också inte hinna med att komma så snart, så nog måste de komma, Jesus har ju befallt dem det».

Så fortfor man att läsa i den dyrbara boken, och folket tog emot ordet med glädje. År efter år samlades de om söndagarna och läste, till dess en kristen församling bildades och blomstrade på samma plats, där förut träbilden tillbads.

Slutligen hörde ägaren och grundläggaren till allt detta yttre och inre liv en dag talas om en man i Matamoros, vilken *talade likt boken* — och genast begav han sig på resa dit. När han nådde denna plats, fann han, att den nya läran även där upprört sinnena. Det var dock icke lätt att förmå predikanten komma med så långt in i landet som till San Roman, men godsägaren gav sig icke, han *måste* följa med. Slutligen gav han med sig och gick till San Roman för att föra evangelium till folket på den platsen.

Åter ringdes i den stora klockan, och människorna kommo i skaror för att höra mera av det ord, som för dem blivit ett livets bröd. När mötet var slut, kom godsägaren med en fråga.

»Min herre», sade han, »ni har icke sagt oss, varför ni dröjt så länge med att komma till oss med evangelium. Kristus gav eder ju befallning att gå ut och förkunna evangelium för hela världen. Huru länge sedan var det»?

»Nära två tusen år», svarade missionären, men därvid förskräcktes han för den blick av förvåning, som hans värd sände honom.

»Tvåtusen år? Och vad hava Jesu lärjungar gjort, som inte på denna långa tid givit folken budskapet om Kristus, fast han själv befallt dem det — och isynnerhet då han gav dem det löftet 'Jag är när eder alla dagar'»?

»Ack», sade missionären sorgset, »visserligen skulle vi utbreda evangelium överallt, men i huru många århundraden har icke Jesu Kristi församling sovit över sina plikter»!

»Varför—ack, varför dröjde ni så länge»?

Det var denne mans hjärtgripande fråga. Och klingar den icke från alla hedniska nationer emot Guds församling? Ur varje hydda, från varje by i hednavärlden kommer den trötta, sorgsna klagan: »Varför har ni icke förr kommit till oss med evangelium? Ni som känna Guds sanning,

varför har ni inte förr talat med oss om frälsaren, som av kärlek kom hit ned och försonade världen med Gud? Ni säga er vara Jesu lärjungar, och dock äro ni så olydiga mot hans befallning: 'Gån ut i hela världen och gören alla folk till mina lärjungar'. Denna uppmaning ljuder ännu i dag från den himlafarne frälsarens läppar».

Viljen icke I, små vänner, en dag ställa eder med i ledet bland dem, som lyda Jesu Kristi befallning? Kommen ihåg, att han vill sända eder!

Kronhjorten.

Med teckning.

Se, där står han, den ståtligaste av alla hjortdjur, kronhjorten. Han har skrämt upp några orrhöns, men de äro inte hans lekkamrater. Vi se av teckningen, att hjorten är ett kraftigt djur med långsträckt kropp och en bred och fyllig bringa, höga skuldror, lång och tjock hals, på vilken sitter ett vackert, högburet huvud, som prydes av ståtliga horn. Utom själva kronan högst upp, ha hornen två ögonspröt nederst och ett mittelspröt. Själva hornen och alla dess spröt äro runda. Kroppen bäres upp av höga, fina och kraftiga ben, som genast säga oss, att kronhjorten är en mästerlig springare.

Den tämligen släta och täta fällen har en finare bottenull och grövre och längre täckhår. Fällens färg skiftar med årstiderna och med åldern; hindens har en något ljusare färg. Man kan säga, att täckhåren äro rödbruna om sommaren och gråbruna om vintern. Förövrigt förekommer hos olika hjortdjur en mycket växlande färgskala, somliga äro svartbruna, andra ljusgula, det finnes till och med rent vita.

Kronhjorten finnes än i dag litet varstädes i Europa. Talrikast förekommer han i Österrike-Ungern och Polen. I Sverge förekommer han i vilt tillstånd numera endast i södra Skåne. I Asien är han ännu mycket talrik.

Kronhjorten älskar större sammanhängande skogstrakter med blandad löv- och barrskog. Är marken litet bergig, trivs han så mycket bättre.

Kronhjorten är ett mycket sällskapligt djur. Hindar, ungdjur och kalvar förena sig i större hjordar. De vuxna han-djuren gå sällan mer än två eller tre. Träffar man någon mycket gammal hane, går han vanligen för sig själv, kanske därför, att han inte träffar någon passande kamrat.

Under sommaren leva hjortarne mera spridda och företaga då längre vandringar, men när hösten kommer, samlas de åter till sin födelsetrakt.

Hjortens sinnen äro högt utvecklade. Hörsel, lukt och syn äro synnerligen skarpa. Redan på en 500 meters avstånd vädra de en människa. Även hörseln är mycket fin, och tonerna från vissa instrument såsom flöjt och valthorn locka dem att stanna och lyssna och smyga sig närmare.

Där hjorten åtnjuter skydd och välvilja, där blir han snart mycket tam och tillgänglig. Brehm berättar, att i Pratern, den stora stadsparken i Wien, stå hela skaror av dessa ståtliga djur, som så vant sig vid det ständiga vimlet av gående, åkande och ridande människor, att de utan fruktan låta folket komma sig ganska nära. En av dem hade blivit så tam, att han dristigt kom fram till serveringsställena, gick omkring mellan borden och slickade damernas händer för att på detta sätt tigga sig sockerbitar och bakelser.

Ett helt annat sinne visar hjorten, om han inspärras på ett för trångt område eller när parningstiden inbryter. Den allra minsta anledning kan då bringa honom i vilt raseri, och det finnes exempel på, att han då kunnat anfalla och döda män-

KRONHJORTEN.

niskor utan ringaste orsak. Hinden däremot vet inte av något dåligt humör. Hennes milda, vackra ögon återspegla den godhet, som bor i henne. Men när det blir fråga om klokhet, då står hon inte efter hjorten, vilket framgår därav, att hjorden alltid anföres av en hind, vars rörelser följas av hela skaran.

Under hösten, när parningstiden kommer, hör man i skogen hjortarnas vilda bölande och deras häftiga strider. De störta emot varann med sänkta huvud, så att det knastrar om deras starka horn. Ofta kunna sådana strider räcka hela timmar och slutar inte sällan med endera hjortens död.

Om våren i maj eller juni uppsöker hinden en lugn och stilla plats i den tätaste skogen, och här föder hon en eller två små hjortkalvar, som under de tre första dagarna äro synnerligen hjälplösa. De vårdas ömt av modern, och efter en vecka äro de redan så försigkomna, att de kunna följa henne i skarpt trav. Under hela sommaren följas mor och barn åt, och hon ger sin unge di, tills de om hösten skiljas.

Vi ha redan berättat, att hjortarna kunna bliva ganska tama. August den II av Polen, Karl XII:s motståndare, körde ett spann av åtta tama hjortar, och en tysk furste hade spann av snövita hjortar.

Kronhjortens kött är mycket läckert och dyrbart, hans hud lämnar ett värdefullt läder, och hornen användas som prydnadsföremål. Men eftersom han anställer åtskillig skada på lövskogen, är det blott förmögna godsägare, som hålla hjortbestånd på sina marker för det nöje, jakten på detta ståtliga djur skänker dem.

J. B. Gauffin.

Söndagsskolan i Flärke.

Med fotografi.

Vi som gå i söndagsskolan i Flärke komma nu och önska att genom Barnavännen få göra en utflykt i vårt land och hälsa på våra kamrater. Vi vilja först frambära ett hjärtligt tack till alla söndagsskolor, som genom vår tidning hälsat på oss under det gångna året. Vi ha med glädje mottagit såväl eder själva som edra hälsningar.

Flärke, där vi bo, ligger i Gideå socken i norra Ängermanland. Vår söndagsskola började för omkring ett år sedan. Vi äro ett trettiotal barn, som varje söndag samlas för att lyssna till Guds ord och få höra talas om Jesus, den store barnavännen, som älskar oss så innerligt. Vi sjunga med glädje den lilla sången: »Jag älskar söndagsskolan och villigt skyndar dit.» Det är vår glada tro, att ordet som vi få lyssna till icke skall bliva utan frukt utan i sin tid bära en rik och härlig skörd. Lovad vare Gud!

Vi sända de hjärtligaste hälsningar till Farbror Barnavän, till alla barn och lärare i våra söndagsskolor från barn och lärarinnor i Flärke.

Anna och Linnéa Edlund.

En vän för de små. (Forts. fr. föreg. n:r).

Äntligen saktade Molly sin hastiga fart, och med ett leende på sitt lilla bleka ansikte såg hon framför sig ett vitt hus, som stod mitt i en trädgård med lummiga träd och buskar. Breda stentrappor ledde upp till porten, och två klart lysande lyktor hängde på båda sidor om den och spredo ett klart sken över trädgården. Då kom hon att tänka på »vännen för de små», som gick ner i sin trädgård för att plocka liljor. Tänk, om han funnes här, trädgården var ju så skön — den passade säkert för honom. Denna tanke slog så fast rot i hennes hjärta, att hon beslöt sig för att icke gå därifrån, förrän hon förvissat sig om saken.

Hon sprang upp för stentrappan för att ringa på porten; men hon såg då till sin sorg, att knappen satt mycket högt — skulle hon nå upp till den? Hon sträckte sig på tå och lyckades verkligen nå upp till knappen, som hon tryckte så häftigt, att ringningen genljöd i hela huset. Dörren öppnades ögonblickligen av en man, klädd i en dräkt av blått kläde med blanka knappar. Hans ansikte mörknade, då han fick se den lilla flickan.

»Snälla herre», sade hon, »bor här någon herre, som samlar liljor?»

»Gå din väg, tiggarunge, annars skall jag skicka polisen på dig», svarade betjänten barskt.» Tiggare få inte gå in genom den här ingången.» Och därmed stängde han häftigt igen porten.

*

En dam med ett fint, älskligt utseende gick just genom förstugan. Hon hade hört den häftiga ringningen och frågade betjänten:

»Vem var det där?»

»Bara en tiggarunge, frun».

»Stackars liten!» suckade damen och gick in i sin varma, vackert möblerade salong, där en grupp av barn stod omkring pianot.

»Kom nu mamma och sjung med oss!» ropade de ivrigt, »vi ha väntat så länge på dig».

»Ni måste lugna er, mina barn, jag har varit förhindrad, förstår ni», svarade modern vänligt.

Rullgardinerna fälldes ner, och elden i kaminen brann klart, men fru Krag tyckte sig förnimma ett drag, då hon gick genom rummet.

»Nu ska vi först sjunga sången: 'Det finnes en vän för de små,' mamma». Och de ungdomliga rösterna sjöngo vers efter vers ända till slut.

Då kände fru Krag åter det kalla luftdraget, som kom henne att rysa, trots värmen i rummet.

»Dorotea», sade hon, »jag är säker, att ett fönster är öppet bakom rullgardinen. Jag öppnade det på eftermiddagen, och säkert har ingen givit akt på det — gå och se, hur det är».

En flicka vid pass tretton år sprang fram för att se efter, men hon vände sig hastigt om med ett uttryck av häpnad i sitt ansikte.

»Mamma», sade hon, »jag hörde någon snyfta här utanför, men det är så mörkt, att man ingenting kan se».

»Åh, huru kan du inbilla dig, att någon är inne i vår trädgård vid den här tiden och sitter och gråter?» utropade den lilla, småförnuftiga Jenny.

»Jo, jag hör det tydligt, för att fönstret är öppet. Snälla mamma, låt mig gå och se efter!» Och hon svepte en schal om sig och gick ut. Om några minuter kom hon tillbaka. »Jo, mycket riktigt», sade hon,» det sitter en liten fattig flicka på trappan och gråter och snyftar, som om hjärtat ville brista, men jag förstår ej, vad hon säger; får jag taga henne med mig in?»

»Ja visst, min flicka, gör det».

Snart stod Molly inne i det varma, ljusa rummet.

»Kom hit, kära barn, och säg, huru det är fatt», sade fru Krag.

(Forts.).

Brevväxling med de små.

Prisuppgift n:o 16.

Räknegåta.

En person köper 11 meter tyg och lämnar en tiokrona som betalning. Han får då så mycket tillbaka, som fyra meter kosta och tio öre därtill. Huru mycket kostar metern, och huru mycket fick han tillbaka?

Prisuppgift n:o 17.

Charad.

Mitt första är så blankt och fint
och finns på skräddarns bord.
Mitt andra är ett vanligt mått,
när man vill mäta jord.
Mitt tredje är ett vatten blott
med friska böljors sång.
Mitt fjärde är en liten växt
men nyttig mången gång.
Mitt hela är en skärgårdsvik
med lövklädd strand och fägring rik.

J. B. G.

Prisuppgift n:o 18.

Gåta.

En liten ö jag ligger i havets vida famn.
Tag bort min första bokstav, du får profetens namn,
som uppå Herrens vägnar och såsom Andens tolk
förkunnar syndastraffen högt för sitt land, sitt folk.

J. B. G.

Prisuppgift n:o 19.

Gåta.

I fjärran land
vid havets strand
jag städs med mina svarta ögon spejar.
Och den ej har
sin flagga klar
jag bort från havets blanka yta mejar.

Men om mitt A
du bort vill ta
och mig ett E istället vill förlåna,
jag blir ett land
vid tidens strand
och kan som bild av himlens ro dig tjäna.

J. B. G.

Bibelläsning

eller vad står det i nästa söndags text?

Veckan 28 oktober—3 nov. 1918.

M. 28. Jes. 6: 1—8. Jesaias kallas till profet.
T. 29. v. 1—2. Jesaias får en Guds uppenbarelse.
O. 30. v. 3—4. De heligas lovsång till Gud.
T. 31. v. 5. Jesaias bekänner sin och sitt folks synd.
F. 1. v. 6—7. Jesaias renas och försonas.
L. 2. v. 8. Jesaias inviges till profet.
S. 3. v. 9—13. Profeten sändes att förkunna dom över sitt folks synder.

Söndagsskoltext för den 3 november.

Allhelgonadag.

Jesaja kallas till profet.

Jes. 6: 1—8.

Minnesvers: Apg. 26:19. Därför blev jag icke ohörsam mot den himmelska synen.

Tryckeri-A. B. Ferm, Stockholm 1918.